55e jaar. — Nº 70. Dit nummer bestaat uit 8 bladzijden. Zaterdag, 13 Juni 1908.

Men schrijft in te Tongeren bij V. TOLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *POSTRIJDER* verschijnt 's dinsdags, 'e donderdags en 'e zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, te Tongeren.

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Drie maal per week	6 fr.	per jaar.
Twee - -	5	-
Een - -	4	-

Een blad afzonderlijk 10 centiemen

De abonnementen zijn vooruit te betalen.

Aankondigingen : 15 centiemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad 1 frank den drukregel.

EERSTE BLAD.

TONGEREN, DEN 13 JUNI 1908.

DE OOGEN OPEN.

Er is een groot, heel groot wond. Een breede, rechte weg leidt er door. Volgt men hem standvastig, men 's verzeekerd niet verloren te loopen.

Maar het wond wordt ook doorkruist door vele kronkelwegen, waar soms een verlokkend, bedrieglijk licht op schijnt. Waagt men er zich op, men geraakt allengs meer en meer van de goede richting af, men loopt verloren.

Dat wond is het menschelijk leven.

Om gelukkig te zijn gedurende dit voorbijgaande aardsche bestaan en eeuwig hiernamaals, moet men den goeden weg volgen : den weg door ons rechtzinnig, kristelijk gewesten aangeduid, den weg beschenen door het onfeilbaar licht van het Boomsch Vatikaan, den weg ons gewezen door onze geestelijke overheid. — Volgen wij dien, wij mogen gerustvoorzuit, wij zullen er komen.

Doch er is maar eene goede baan, al de andere leiden verloren. In het begin schijnen de zijbanen omtrent even recht tot het doel te geleiden. Men stelt zijn eigen gerust, men gaat voort ; maar allengs doolt men meer en meer van de goede richting af, en eindelijk is men ganisch verdoold.

Zoo gaat het vooral in het openbaar leven.

Men is goede kristen en men wil het blijven, zegt men. Maar de menschelijke zwakheid wordt op het een of ander punt gekwetst, men luistert naar kennissen en vrienden, die weten te vleien en op te stoken.

Hô, het is immers niets ! Men wil niets tegen het geloof ondernemen ; 't is maar dit, en 't is maar dat.. niets verkeerd !

Men spant meer en meer samen met mannen, die van verkeerde grondbeginselen doordrongen zijn : men wil er komen, eene macht vormen. En daarom worden alle soort van kerels in de samenspanning opgenomen ; het geld is immers de macht !

De hoofden of wel de haantjes vooruit zijn liberalen of goddeloozen. Maar zij weten het zoo fijn te draaien, de menschen zooveel honig aan den baard te smeren !

Met wie men verkeert, wordt men geëerd, zegt het spreekwoord.

De samenspanning is eene partij geworden, en deze wordt met den naam liberaal bestempeld.

* * *

In het begin schijnt die naam tegen te steken, maar men wordt er aan gewoon. De vroeger katholieke menschen, die zich laten medesleepen, zullen wel nog eens beweren dat zij geene liberalen, maar goede kristenen zijn. Dit zal eenigen tijd duren, maar allengs verdooven die katholieke gevoelens. Men neemt vrede met den naam van liberaal.

Eindelijk heet de ganische klikk haar zelve liberaal. Al meer en meer doen hare aanklevers van den eenigen goeden weg af.

Vermits men liberaal is, zegt men in zijn eigen, leest men liberale dagbladen : dat zijn bladen die vol staan van hatelijke aanvallen tegen Kerk, Godsdienst en Priester Met den duur krijgt men smaak in dien verderfelijken kost, men wordt er op verlekkerd. De gewoonte is eene tweede natuur.

Vermits men liberaal is, zoo redeneert men, moet men voor liberalen stemmen in alle kiezingen. En men werkt mede om godsdienstvervolgers aan het bestier te brengen ; mannen die — gelijk in Frankrijk gebeurt — niets meer verlangen dan de kloosterlingen te verdrijven, de priesters en bisschoppen den duivel aan te doen, brave moedergers te verdrukken en ganische natie te vergoddeloozen.

Is het zoo niet gegaan vroeger in de steden ? Zij die zoeken tienden der tezenwoordige staatsche liberalen, of hunne ouders, op die wijze niet liberaal geworden ?

En zien wij het thans zoo niet toezaan op de dorpen ?

Daarom, geachte lezers, laat u nooit in 't openbaar zoo min als in het bijzonder lei en van den rechten weg afleiden : zoo gij op den eenig goeden weg zijt, blijft er op.

Dat degenen, die eene zijleuan ingeslagen zijn, op hunne stappen terugkeeren ; want die baan leidt stilleksens naar den afgrond der goddeloosheid en van lauren nodeep.

Allen, de ogen open !

Het huiselijk leven.

Staat de dagbladen open, luistert naar hetgeen er gezegd wordt zoowel in het openbaar als in het huiselijk leven, zoowel op straat als in den familiekring moet ge niet bekomen dat weinig vroegelijkheid er sedert er meer gezaakt dan gelachen wordt op onze dagen ?

Zonder ons op politiek terrein te plantsen, zonder te spreken van 't geen wij dagelijks zien omgaan in de politieke wereld, alwaar wij het goede recht meer al te dikwijls men onderdrukken, moeten wij niet bekennen dat eerst, miskendheid overal heerscht : dat eene algemeene slacht gepleegd uit al de standen der samenleving, en dat deze slacht uitkomt op dit enkel woord : « Het is slechte tijd ! Wij beleven eenen droevig n, eenen moeilijken tijd ! »

En zochtaan onze voorouders hebben ook slechte dagen beleefd ! Oorlog, hongersnood, ziekten hebben hunne schoonheen gebruikt, ja zelfs veel harder, veel lastiger, dan dezelfde kwalen op ons geslacht drukken !

In de 16 eeuw, wanneer de geusen onze kerken in brand stoken, onze kloosters plunderen en onze priesters vermoorden ; in de 17 eeuw, wanneer Lodewijk XIV en zijne legerbenden onze velden, onze steden kwamen verwoesten ; op het einde der 18 eeuw, wanneer Fransche overwinnaars onze Franschen vrijheid, de Fransche gelijkheid en zoorl de Franschc broederlijkheid kwamen opdringen, en dat zij onze nationale vrijheden kwamen verbreken, onze kerken sluiten, onze priesters naar Oleron en Cayenne vervoeren, dan was het ook slechte tijd, en onder vele opzichten was het veel slechter tijd dan heden op onze dagen.

En toch hebben onze voorvaderen die tijden, die beproevingen met kracht en moed doorstaan ?... En zijn wij verzekerd dat, indien wij dezelfde beproevingen, dezelfde vervolgingen moesten tijden, wij zooveel standvastigheid aan den dag zouden leggen ? Zijn wij zeker dat wij die rampen met dezelfde zielskracht, met dezelfde onderwerping aan Gods wil zouden dragen ?

Ik twijfel eenin en de reden van mijnen twijfel is hierop gegrond, dat onze voorouders veel sterkte vonden in de inrichting van het huiselijk leven, in de samenstelling van het huiselijk leven.

Indien wij ze konden ondervragen nopens hunne lesenswaze in den slechten tijd van weleer, ongelwijfeld zouden zij ons antwoorden :

Ja, wij hebben aan de burgeroorlogen, aan de inval van den vreende, aan de omwentelingen kunnen weerstaan, ja, wij zijn rechtstaande gebleven in de droevige omstandigheden van alsdan... Maar dit hebben wij alleenlijk te danken aan de krachtige en godsdienstige inrichting van ons familieleven. Het is in die schuilplaats dat wij rust en vrede, zegen en geluk gevonden hebben ; dat wij van jongs af, en beter dan in de boeken, geleerd hebben hoe wij ons moesten gedragen in de wisselvalligheden des levens ; het is rond den haard dat wij goede christenen, kloeke Vlamingen geworden en gebleven zijn !

En indien hunne stem zich aan ons hunne afstammelingen ken doen hooren, zij zou er stellig nog bijvoegen :

Wilt gij de maatschappelijke orde op hare ware grondslagen herstellen ? Wilt zij de openbare rust handhaven ? de eendracht en liefde onder de verschillige volksklassen doen herleven ? welan, begint met den huiselijken kring in eer te herstellen ; laat de familiegeest, gezamelijk geloofsleven en godsdienstigheid, alles beheerschen ; maar een woord, 't zoekt het rijk Gods, en al het overige zal u toegeworpen worden ! »

Maar, wij moesten het zeggen, wij zijn verre van den huiselijken haard afgeweken. Eenieder kent en betreurt de kwaal. Doch wat doet men om ze te verdrijven ? Het familieleven gaat te niet en wie denkt er aan om het te doen herleven ?

De huiselijke haard blijft verlaten ; men heeft dien ook zoo klein gemaakt dat hij nauwelijks nog aan eenen haard gelijkt..... Men bouwt geene breede schouwstenen meer, waar gansch de familie voor en in kon zitten om te luisteren naar de leering van een stichtend boek, naar de gebeurtenissen onzer jeugd of de dwarkere lessen van vader en moeder. Nog zelden, wanneer de dagtaak ten einde en de lamp ontstoken is, mag men de leden van 't gezin in de huiskamer vereenigd zien, en dikwijls al te dikwijls, wordt er gevraagd : Waar is vader ? Naar het koffiehuis. — Blijft moeder nog lang uit ? Zij zal voor 't avondmaal terug zijn. — En broeder ? — Weeral bij zijne vrienden !

Eigen huizen.

Onlaatend is onbemind, zegt 't spreekwoord, onze wetten ten voordeele van de lagere standen der maatschappij, blijven voor velen een raadsel, en zeo verstaan ze niet wat al goed ons gouvernement gesticht heeft.

Onder andere de woningwet, om aan de kleine menschen een eigen huis te verschaffen, is zeker te weinig gekend.

Gij heert in eene woning en vraagt u af : « Zal ik dan nooit een eigen huis hebben, eene woning die ik naar mijn behagen kan inrichten, volgens ik wil, en waarin ik gerust mijne huisgezinnen zal kunnen stijten ? »

— En wij zeggen u dat zij dat kunt !

— Ja, maar hoe ?

— Met dezelfden prijs en zelfs nog minder, dien gij maandelijks of jaarlijks aan uwen huisheer geeft, regelmatig te blijven storten, wordt zij gemakkelijk eigenaar van uw huis.

— Gij lacht er mee ! Hoe kan dat gaan ?

— Indien dan een huis te bouwen zeldzaam wil, is er geld noodig. Waar dit geld gaan halen ?

— Ik wet laat toe dat de Spaarkas dit geld voorschiete. »

— Dan moet men maar naar de kas gaan ?

— Niet te haastig, dat ware voor de spaarkas onmogelijk. Daarom bestaan er overal beschermingscomiteiten, ofwel gelast de gemeente of het weldadigheidsbureel er zich mee het noodige geld te vragen. Vandaar komt het geld om u een huis te bouwen ofwel om u een reeds gebouwd huis te koopen.

— Maar dat geld moet men weergeven, en dat is erger.

— Dat is zoo moeilijk niet, ge moet u niet haasten. Alles moet bataalt zijn als ge 65 jaar oud zijt.

— Leg dat eens beter uit.

— Gaarne. Zoohaast uw huis af is zijt ge eigenaar ; gedurende 10, 20 en 25 jaar gaat gij voort zelfde tegenwoordig met uwe huur te betalen, maar die huurprijs dient om 't geld dat gij voor uw huis gebeend hebt, terug te storten. — Zoodat na de jaren, die gij zelf moogt bepalen, er geen dint meer te betalen valt en gij een schoon eigen huis hezit.

— Maar men moet daar alle maanden zeker veel van opbrengen ?

— Dit hangt af van den prijs van uw huis en de jaren die ge betalen wilt. — Een voorbeeld : ge zijt 30 jaar en wilt een huis van drie duizend frank, en wilt uwe schuld afgedaan hebben, als ge 55 jaar oud zult zijn. In dit geval is de gewone percent 4 fr. en moet gij alle maanden 16 fr. betalen.

— Maar als men nu eens komt te sterven, dan zullen de weduwe en kinderen die 16 fr. per maand niet meer kunnen opbrengen, en wat dan ?

— Wanneer dat moest gebeuren, dan zouden zij uw overlijden uwe vrouw en kinderen den vollen eigendom bekomen, zonder nog een centiem te moeten uitgeven, zelfs al hadt gij maar een paar maanden betaald. Daarvoor moet gij natuurlijk eene kleine premie betalen, te weten 1,85 fr. per maand.

— En moet men niets hebben om te beginnen ?

— Ja, het lienge van de waarde van 't huis ; zoo voor een huis van 3000 fr. moet gij 300 fr. zelf betalen, doch dat geld hunt gij u op verscheidene manieren verschaffen. — Ge moogt het huis bouwen zoonals ge wilt en wilt ge een gebouwd huis koopen, dan wordt er gevraagd of ge werkman zijt of met hem gelijk gesteld.

— Zijn er veel menschen die daarvan profiteeren ?

— Veel, maar nog niet genoeg ! — Op het einde van 1902 had de Spaarkas voor het bouwen van huizen reeds 50 millioen fr. geleend, sedert dat de wet bestaat, 't is te zeggen 15 jaar ; in 1902 waren er 34,437 nieuwe huizen met dat geld gebouwd, gevende huisvesting aan 70 duizend personen.

Oordeelt en gaat in uw eigen huis wonen !

BUITENLAND.

Frankrijk. — KERK GEPLUNDERD. — Dieven zijn 's nachts in de kerk van St-Madeleine, te Béziers, gedrongen en hebben er geld, twee cibories en andere voorwerpen gestolen.

— DOODELIJKE TURNOEFENING. — De heer Taghani, bestuurder van het Langham Hotel, 23, rue Brezaster, Parijs, deed gisteren in zijne kamer eenige turnoefeningen met een huistoestel, toen hij viel en verwond werd door een der koorden van zijn toestel.

— DEELLIK ONGELUK. — Woensdag avond ging eene oude vrouw, de 70-jarige weduwe Maurès, op de spoorlijn van Castres, nabij Albi, de baan over, op het oogenblik dat achter een korten draai, een trein aangestoomd kwam. De barrevlachter, vrouw Marcel, 18 jaar oud, wilde de oude vrouw redden, doch werd met haar in stukken gereden.

— EEN WIELRIJDER VERDRONKEN. — Drie wielrijders kwamen aangereden langs de baan van La Baume. Aan eenen draai der brug werden zij gevat door eenen geweldigen wind. Marcellin Imbert reed met zijnen velo tegen de borstwering en werd, van eene hoogte van 15 meters, in de Durance geworpen.

De ongelukkige verdronk. Hij was vader van vier kinderen.

— SPOORWEGONGELUK. — Volgens te Parijs loopende gerichten zou er een spoorwegongeluk zijn gebeurd bij Boulogne-sur-Mer, waarbij de mecanicien en de stoker zouden gedood zijn.

— NIEUWE MISDAAD TE PARIJS. — De heer Remy, een vreedzame rentenier, 77 jaar oud, is maandag in zijn huis, gelegen Pepinierestraat, te Parijs, vermoord geworden.

De heer Remy moet 's nachts, tijdens zijnen slaap, overvallen zijn. De moordenaar had hem vier messteken toegebracht in den rug en rustte in eenen groten bloedplas.

Niemand in huis had iets gehoord. Dieftal moet de drijfveer geweest zijn der misdaad.

Duitschland. — CHOLERA. — In eene voorstad van Thorn heeft men twee gevallen van Aziatische cholera vastgesteld, waarvan een met den dood eindigde. De overheden hebben strenge maatregelen genomen, om de uitbreiding van den geesel te voorkomen

— ONGEVAL AAN DE KEIZERIN. — Woensdag is de keizerin, in het park van het Nieuw-Paleis te Berlijn, van haar paard gevallen ; zij kwetste zich aan de rechter hand. De keizerin verloor het bewustzijn niet.

Het was tijdens een morgendwandeling met den keizer, dat de keizerin ontzadeld werd, maar het ongeval heeft geene erge gevolgen gehad. Geen enkel been werd getroffen, de keizerin is in rijtuig naar het nieuw paleis teruggekeerd.

— KLOK GEBROKEN. — Onlangs hebben wij gemeld, dat de klepel van de groote Keizerklok, die in den dom van Keulen hangt, met groote moeite hersteld was. Bij het luiden van de Sinxenklokken is die klepel, een stuk metaal van 800 kilo, weer bij het oog afgebroken en naar beneden geplofd. Gelukkig is hij neergekomen zonder iemand te raken.

Engeland. — MOORD OP EEN KIND. — Weer is in Engeland een moord op een kind gepleegd, gelijkende op den moord onlangs te Londen ondekt, liet gebeurde nu bij Blackmoor, een gehucht op de grens van Hampshire en Surrey. Een meisje van tien jaar was maandag morgend door haar grootmoeder, bij wie ze inwoonde, om een boodschap naar een winkel uitgezonden. Zij kreeg een schilling in een oude beurs mee. Een uur later vonden twee jongen haar aan den weg in de struiken. Zij was dood en lag in eenen plas bloed. Zij had een steek in den hals en vele andere op het lichaam. De beurs, waarin eenige stuivers die zij in den winkel had teruggekregen, lag nog bij haar. Aan het bloed in den omtrek en andere dingen kon men zien dat er een worsteling was geweest. Sporen van mishandeling waren er overigens niet aan het kind. De moordenaar had alleen willen moorden. Het kind in Londen is op dergelijke wijze omgebracht. Als verdacht van den moord te Blackmoor is een soldaat gevangen genomen. In de buurt ligt er namelijk een kamp.

— EEN AUTOBUS IN KENEN WINKEL. — Dezer avonden is een autobus, die van de Fransch-Engelsche tentoonstelling van Londen teruggekeerde, te Shepherds Bush in de vitrien van een winkel gereden. Een vrouw werd gedood en verscheidene personen werden erg gekwetst.

— SCHATTEN ZOEKEN. — Het stoomschip *Alfred Nobel*, ruim een jaar geleden uit Londen naar Zuid-Afrika vertrokken en met groote kosten door een syndicaat uitgerust, om schatten uit gezonken wrakken te bergen, is van een tweede reis thuis gekomen.

Hoofddoel was, de millioenen van Kruger op te visschen uit het zeilschip *Dorothea*, op de Natalsche kust vergaan. Maar daar was niets te vinden. Bij Swakopmoid lag het wrak van de *Dorbeth*, maar daar viel niets meer te halen. Zelfs het koper was door de vorige gelukzoekers uitgeboken.

Die tocht alleen kostte aan de *Alfred Nobel* 25,000 fr. Op het wrak van de *Middelburg*, een oouden Hollandschen Oostindievaarder, in de Saldanhabaai, werden eenige porceleinen kommetjes en kakjes opgehaald. Dat is de eenige schat dien het schip medegebracht heeft. Het meest heeft de onderneming nog verdiend met de kwapstad voor 20 cent per persoon, het schip te kijk te stellen.

Zwitserland. — NIEUWE TUNNEL DOOR DEN « MONT-BLANC ». — Men meldt dat de heer Radcliffe Ward, Engelsch ingenieur, samen met een Zwitersch ingenieur, de vergunning bekomen heeft voor het boren van eenen tunnel tusschen Martigny (Zwitserland) en Courmayeur, (Italie) over Orsières en de engte Serret, halweges tusschen den Mont-Blanc en den St-Bernard. De tunnel zal 5 kilometer lang zijn ; de voltooiing zal drie jaar duren en zal, op Zwitersch grondgebied alleen, 55 millioen frank kosten.

— DE SNEEUW. — Zwitserland heeft een witten Sinksen gehad. Op den Rigi, den Pilatus, St-Gothard en Saentisberg, tot in Engadine toe, is de sneeuw met dikke vlokken gevallen, zooals in het hartje van den winter. Op de hoogten van 1600 meters, daalde de thermometer onder vriespunt.

Amerika. — STREKEN VAN AMERIKAANSCHE SCHOOLJONGENS. — Vele scholieren hebben het hoofd op hol, wegens het lezen van dagbladen en romans.

Dinsdag gingen eenige dier gasten de treinroovers nadoen ; zij besloten de treinen op de Great Nothern, nabij de Great Falls, in de Montano, te plunderen.

Gewapend met revolvers en gemaskerd, hielden zij eene trein staan, die langzaam het gehergte opkroop, en zij bevolen den stoker met zijne klak eene geldinzameling te doen in al de rijtuigen.

De stoker, meenende dat het scherts was, begon te lachen, doch een kogel welke hem door de kleederen vloog, deed hem haastig gehoorzamen.

De reizigers, met schrik bevangen, schudden hunne beurzen ledig in de klak, waarin weldra duizenden dollars lagen. Een der reizigers, William Demsey, die van schrik wilde vluchten, werd door een revolverkogel in het rechter been neergeveld.

Toen de stoker bevende het geld had overhandigd aan de jonge schurken, vluchtten dezen weg.

Hunne persoonsbeschrijving werd aanstonds aan de policie van Great Falls meegedeeld en de kerelties werden allen denzelfden dag aangehouden. Hun aanleider, Albert Hatch, is slechts 15 jaar oud.

— BLANKEN EN ZWARTEN. — Een oproer, verwekt door den rassenhaat is uitgebroken in den Staat Oklahoma (V.-S.).

Vijftien negers en acht blanken zijn gedood en de negers, versterking ontvangen hebbende, bereidden zich tot hardnekkigen weerstand.

Vrijdag hebben twee negers eenen sheriff gedood in de bosschen. Wanneer de policie ter plaats kwam om ze aan te houden, zag men dat meer dan 200 misnoegde negers zich bij de moordenaars hadden aangesloten.

Van zoodra de blanken versterking hadden bekomen, ontstond een waar gevecht.

Men meldt dat 2000 negers hunne makkers waren ter hulp gesneld.

Een telegram uit Guthrie zegt dat de gouverneur Haskell een oproep gedaan heeft tot de milicie.

— PEST. — Volgens een telegram uit Willemstad, waren er zondag in de Venezuelaansche hoofdstad zes gevallen van pest.

China. — SCHIPBREUK. — De Engelsche stoomer « Pao-An », gaande naar Canton, heeft 's nachts, ter hoogte van kaap Soufmoun, schipbreuk geleden.

80 Chinesche passagiers zijn verdronken.

Al de Europeesche passagiers, officieren en personen der bemanning, zijn gered geworden.

— BLANKEN EN GELEN. — Blanke werkhuizen hebben te Los Angeles, Californië, Japanners aangevallen en gekwetst. Ook te Browley vielen zij Japanners aan met steenen en kwetsten er verschilligen erg.

Die aanvallen zijn het gevolg der woede van de blanke werkliedden over den grooten toevloed der gelen in de provincie.

BINNENLAND.

—o— HET IS ZEER WARM, laat ons den goeden kouden koffie drinken, welke det **Suikerij der Trapiston** » Vincart maakt. Hij is de meest verfrischende drank.

LUIK. — SPOORWEGONGEVAL. — Woensdag morgen, ten 8 u. 10, stapte een brigadier-portier der Guillemministatie, de 60-jarige Frans Barbier, die sinds 32 jaar in den dienst der Staatsspoorwegen is, over de riggels, tegenover het bureel van den stationsvorste, om zich naar de overzijde te begeven. Op dat oogenblik, kwam een stoomsleeper van Vivegnis aangerold : de arme Barbier werd 10 meters ver weggeslingerd en in een erbarmelijken toestand opgenomen. Zijn hoofdschedel was verbrijzeld, en de beide benen waren hem ter hoogte der kuiten, letterlijk afgesneden geworden. De dood moet oogenblikkelijk geweest zijn.

Een hootdpolicieambtte, M. Leclercq, heeft hem door de werklieden der statie onmiddellijk doen overbrengen naar de ziekenzaal, waar heer doctor Anciaux, die in allerijl bijgeroepen was, den dood bestatigd heeft. Het ongelukkig slachtoffer ging weldra op pensioen gesteld worden, Frans Barbier bewoonde het huis nº 19, der Plan-Inclinéstraat ; men heeft zijn lijk er heen gevoerd.

Dit ongeval heeft eene groote opschudding teweeggebracht onder het personeel der Guilleministatie, waar de arme man zeer geacht was.

SERAING. — ALTIJD DE REVOLVER. — Een aspensionneerde 52-jarige koolgraver, met name Jan-Jozef Watteauw, is in logement bij eenen kroeghouder der Leopoldstraat, M. Jozef Lhoest. Gisteren ontstond er twist tusschen ben wegens eene geldkwestie.

Opeens haalde Watteauw eenen revolver te voorschijn, loste een schot op zijnen baas, die in den rug gewond werd. De gekwetste werd naar 't gasthuis van « Beieren » overgebracht. Tot nu toe is men er niet in gelukt, den kogel uit de wonde te halen. De gendarmen hebben den dader aangehouden, en hem naar het gevangenhuis van Luik gevoerd.

ANTIQUITEITEN, EXPERTIESEN, aankoop. Koopt insgelijks oude pianos claveijns van de laatste eeuw.

Centr ZONDERVAN, de Lignestraat, 60, Brussel

KLAVER VAN VIER

Een roman uit den tijd van het Schrikbewind.

1e vervolg.

Hij had haar 's morgens reeds gezien, bij het binnenrijden. Een kolossaal, afgrijselijk vrouwspersoon. In haren grooven, vuilen kandsthoed zij de zweep, en aan de zweep had zij een ganschen bos van haarlokken gehonden, blonde en zwarte, in allerlei kleuren. Daar zwaaide zij mee.

— Hihi ! Een souvenirke van Madame Guillotine ! kraste zij. Daar kan een oud mensch zich nog eens een toupetje van maken ! Tegen morgen heeft Madame mij er nog meer beloofd — mooie blonde. Maar ik weet niet of ik morgen wel bij de receptie aanwezig zal kunnen zijn.

— En waarom niet, la mère ? vroeg Bibot, die, beulshelper zelf, toch even huiverde van de gruwelijke trofeen aan de zweep. Waarom niet ?

— Ja, weet ge, mijn kleinzoon heeft de pokken, antwoordde het wijf en wees met den duim naar het inwendige van de huifkar. Een doktor zei dat het ook wel de pest kon zijn. En in dat geval, weet ge, zal ik morgen niet in de stad worden gelaten.

Terstond bij het hooren van het woord « pokken » was Bibot haastig teruggetreden ; en bij het woord « pest » maakte hij den afstand nog grooter. Al het volk in het rond volgde zijn voorbeeld, zoodat de wagen geheel alleen midden op de straat bleef staan. De oude heks echter lachte :

— Pah, hoe laf, citoyen ! Een man, die bang is van ziek jongetje ?

— Morbleu — de pest !

Alles stond verslagen, vol afgrijzen van de ontzettende ziekte — het eenige wat in deze verderfelijke weeens nog schrik wekken kon.

— Mark dat ge weg komt met dat pestilente gehroedsel ! snoerende Bibot. En met een ruwen tach en eene nog ruwere grap legde de oude heks de zweep over het magere paard en reed met den wagen de poort uit.

Het incident had het plezier verstoord. Het volk was doodverslagen door deze twee afschuwelijke ziekten, tegen welk geen kruid gewassen was, en die de voorloopers waren van een akelige en eenzamen dood. Alles droop af, en aan den barreel werd het stil en ledig. Maar straks verscheen er eenslags, evenals in het geval van Grosperre, een kapitein van de wacht — en dit maal geen verkleede Engelschman, maar een echt, dien Bibot als goedenig personeelijk kende.

— Een wagen ! schreeuwde hij ademloos, nog vóór hij de poort bereikte.

— Wat voor een wagen ? vraagt Bibot grof.

— Hieraan dier een oud wijf... Een huifkar.

— Zoo waren er wel een dozijn...

— Een oud wijf, dat zegde dat haar zoon de pest had ?

— Ja, ja...

— Die heb ge toch niet doorgelaten ?

— Morbleu ! zegde Bibot, wiens purperen wangen plotseling wit waren geworden van schrik.

— In die kar was de gewezen gravin de Tournay van Montrevel, haar kinderen, allen vervaalen en ter dood veroordeeld.

— En wie rest ze dan ? mompelde Bibot, terwijl zijne koude rilling nem over den rug liep.

— Sacré tonnerre ! riep de kapitein — dat moet niemand anders geweest zijn dan weer die vermaledijde Engelschman zelf — de Klaver van Vier !

II.

Het ging er levendig toe in de herberg *Vischers Rust* te Poiver. Baas Jellyband, de dikke waard, stond te dreven van drukte achter zijnen toog, terwijl Sally, zijne knappe dochter, dich het vuur uit de zolen liep met het aanbrengen van kannen en glazen en borden, en de oude Jonnin in de zolen nog rooder zag dan de kolen buren, welke zij hare potten en pannen dampen liet.

In den regel waren het vischers en andere eenvoudige menschen, die baas Jellyband's gelagkamer vulden. Maar deze oudjes en bereenen de herberg diende dezelfds als afrijdstatie van de diligence op Londen, en zoo kwam het dat zij dagelijks bezocht werd door personen van een ander kalibet : reizigers van zoo waar Frankrijk, dikwijls grooteheden, die natuurlijk, daar zij extra betaalden, ook extra worden bediend.

Voor deze gasten, die dikwijls ook bleven overnachten, had baas Jellyband, als man die wist hoe het behoorde, een kleiner lokaal en ook eenige slaapkamers in petto. Van de slaapkamers werd drat gebruik gemaakt ; en wat het kleinere zijlokaal betrof, daar kon men zeregeld eenige van die tijders bezoekers vinden, die wachten, hetzij op de Londensche diligence, of op scheepsgelegenheid tot oversteken.

Op een nutten en stormachtigen avond in September 1792 zaten daar aan een tafeltje twee heeren over een spel domino. Tot het heeren waren, en geen vischers, mein eerzame lezeresse, poorterlieden, kon niemand lij den eersten aanblik reeds betwijfelen ; maar eene andere vraag zou het beheren kunnen zijn, of hun spel hen wel bijzonder beleefd en of met de dominosteenen slechts werktuigelijk hunne vingers bezig hielden, terwijl in werkelijkheid oogen en ooren ongemerkt gespitst waren op hetgeen er om hen heen zoekan en vooral gesproken werd.

Geen indruk scheen inderdaad ook een derde bezoeker te verkrijgen : een jonge man, die moeten te paard was aangekomen en door baas Jellyband, en door diens dochter Sally met eerbiedige, maar hartelijke dienstvaardigheid was verwelkomd en binnengeleid als lord Antony, en die, na hoed en mantel te hebben afgeworpen, met niet juist vriendelijke blikken de eenwezigheid en het zwijgende gedoe der beide vreemdelingen gadeloeg.

Lord Antony Dewhurst, een der zonen van den hertog van Kester, was in die dagen het volmaakte type van een jongen Engelschen gentleman — groot en sterk gebouwd, met een open, vroolijk gezicht, ridderlijke manieren, levenslustig, guitartig en goedlachs, en lieveling zoowel in de Londensche salons als in de gelagkamers der dorpsherbergen. In de *Vischers Rust* kende iedereen hem, want hij maakte een uitstapje naar Frankrijk en overnachtte dan telkens bij vertrek en aankomst onder baas Jellyband's dak.

Joviaal en spraakzaam placht hij gaarne met den braven kastelein een praatje te houden ; en baas Jellyband, dit wetende, wilde ook nu weer een gesprek aanknoopen over betgoen alle hoofden bezighield : de schromelijke toestanden daargaande aan den overkant, waar een waanzinnig gauw, dronken van bloed, het ganische land verkeerd had in een slachthuis. Maar dit maal ving hij hiermee stilt ; want de jonge lord, met een wantrouwen blik naar de beide vreemdelingen, wilde op geen politieke redenaties ingaan en speed de opmerkingen van den dikken waard af, met de vraag, of hij ook nog ander bezoek verwachtte.

— O neen, My Lord, luidde het antwoord. Dat is te zeggen, niemand anders dan sir Percy Blakeney en zijne Lady, die straks hier zullen aankomen — maar niet om hier te overnachten, voor zoover ik weet.

— Lady Blakeney ? vroeg Lord Antony, iets verbaasd.

— Jawel, My Lord. Sir Percy's schipper was geweest hier. Hij zegde mij dat My Lady's broeder beden naar Frankrijk oversteekt in de *Morning Star*, Sir Percy's jacht ; en kon dat niet hun afgelegde te doen. Is hun gezelschap u onangenaam, My Lord ?

— Integendeel, mijn beste man ! Ik eet liefaar samen, dan alleen. Laat jufvrouw Sally maar het beste aanrichten, wat er oost in de *Vischers Rust* werd opgedicht !

— Daaraan zal het niet mankeeren, My Lord ! riep de knappe Sally, die reeds af en aan liep met het tafelgerei. Voor hoeveel personen moet ik dekken ?

— Voor vijf, lieve deern. Maar zorg dat er eten genoeg is voor minstens tien. Want onze vrienden zullen rammelen van honger, maar ik hoop. En ik voor mij, ik eet alleen wel een half schaap op.

— Daar zijn zij al ! riep Sally, terwijl men het gerattel van een rijtuig en paardengetrappel hoorde naderen. Nu moet ik mij haasten !

Er ontstond eene algemeene opschudding, want iedereen was nieuwsgierig om de voornaame vrienden van Lord Antony te zien verschijnen. Alleen de beide vreemdelingen aan de tafel in den hoek hielden zich rustig. Zij hadden weer hun dominospel hervat en zagen niet eens naar de deur.

— Rechtuit, Comtesse, en dan de deur rechts, hoorde men een aangenaame stem buiten zeggen.

De deur werd geopend en, voorafgegaan door baas Jellyband, die boog als een knipmes tradden vier personen binnen, twee dames en twee heeren.

— Welkom in Engeland ! riep Lord Antony hartelijk, terwijl hij met uitgestoken handen de nieuwe gasten tegemoet liep.

— Ah, u is zeker Lord Antony Dewhurst ? zegde eene der dames, met een buitenlandschen tongval.

— Tot uw dienst, Madame, antwoordde hij, en hij kuste galant de vingertoppen der beide dames en schudde vervolgens den beiden mannen de hand.

Sally hielp de beide dames zich van hare mantels ontdoen, en verdween daarna in de keuken, terwijl Jellybaad, nog altijd met de eene buiging na de andere, stoelen bij het helder vlammende haardvuur schoof.

— Ach, Messieurs, wat kan ik zeggen ? riep de oudste der dames, en zij stak hare tijne, aristocratische handen uit naar het vuur, en zag met een blik van dankbaarheid eerst naar Lord Antony vervolgens naar een der jonge mannen die haar hadden vergezeld en nu bezig waren zich te ontdoen van hunne groote kraagmantels.

— Niets anders, dan dat ge blij zijt in Engeland te zijn, Comtesse, antwoordde lord Antony — en dat gij onder de vermoedende reis niet al te veel geleden hebt.

— Ja zeker, wij zijn blij dat wij in Engeland zijn, hernam zij, terwijl hare oogen vol traanen schoten — en al wat wij doorstaan hebben, zijn wij reeds vergeten.

Hare stem klonk welluidend en zacht, en er lag eene kalme waardigheid op het schoone gelaat, dat, naar de mode van den tijd, gekroond was met eene hoog opgewerkte pruiksie van sneeuwwit haar.

— Ik hoop dat mijn vriend, Sir Andrew Foulkes, een aangenaame reisgenoot voor u is geweest, Madame ?

— Ja ja ! Sir Andrew was de vriendelijkheid in persoon.

De andere dame, eene tengere, meisjesachtige figuur, met eene kinderlijke, aandoenlijke uitdrukking van vermoeidheid en lijden, had nog geen woord gezegd ; maar hare groote bruine oogen, vol traanen, zagen op van het vuur en zochten Sir Andrew Foulkes ; en terwijl haar blik den zijnen ontmoette, kleurde een glans van bewondering haar bleeke gelaat.

— Dit is dus Engeland, zegde zij, en zij zag met kinderlijke nieuwsgierigheid naar den grooten open haard, naar de eiken tafels en stoelen en naar de ronde, stevige visschersfiguren in de aangrenzende gelagkamer.

— Een stukje er van, Mademoiselle, antwoordde Sir Andrew glimlachend, en ik hoop dat het u niet tegenvalt.

Het meisje bloosde weer. Zij zegde niets, en ook Sir Andrew zweeg ; maar deze beide jongelieden begrepen elkaeder reeds, omdat zij ook in hun zwijgen met elkander eene taal spraken, die verstaan wordt over de ganische wereld.

— Komaan, hoe staat het met het eten, baas Jellyband ? viel Lord Antony in. Waar blijft uw knappe dochter met de soep ? Wel, man, ge staat daar maar de dames aan te gapen, terwijl zij omvallen van honger.

— Dogenblikkelijk, My Lord, zegde de waard, en hij schreeuwde door de keukendeur : Sally, he, Sally ! Zijt ge klaar, meid ?

Sally was klaar, en in een ommezien verscheen zij met eene reusachtige soepterrien, uit welke een geurige damp opsteeg.

— De hemel zij gedankt ! Eindelijk ! riep Lord Antony en met een « mag ik de eer hebben ? » bood hij der Comtesse den arm en leidde haar aan tafel.

Sally hielende en zij zag er zoo frisch en aanlokkelijk uit, dat de jonge Franschman, die in het gezelschap de vijfde was, zijne oogen niet van haar kon afhouden. De Vicomte de Tournay was nog geen negentien — een haardelooze knaap, op wien de ontzettende tragedies in zijn eigen land slechts weinig indruk hadden gemaakt. Hij was elegant, zelfs lattig gekleed ; en nu hij eenmaal veilig in Engeland zat, brak hij blijkbaar zijn jeugdig hoofd niet veel meer over de gruwelen van de Fransche revolutie.

('t Vervolgt.)